

TIJDELIJK OPSLAAN OF VERWERKEN

Wim van der Pol

Nederland, en zoals uit deze uitgave blijkt het Noorden van Nederland niet in het minst, is heel ervaren geworden in het opsporen en aan de kaak stellen van gifschandalen. Minder ervaren zijn we in het afwickelen van dergelijke, vaak fel omstreden kwesties. Vroeger konden bodemsaneringsgevallen tot ieders tevredenheid worden behandeld omdat er geld genoeg voor was. De overheid zat, zoals de burgemeester van Lekkerkerk het uitdrukte, 'met open portemonnee aan tafel'. Met de lange rij van bodemverontreinigingen begint vandaag de dag de financiële spoeling heel erg dun te worden. En daarmee rijzen er problemen voor de overheid, maar ook voor de milieubeweging. Dat de laatste groep in dezen voor onvermoede dilemma's kan komen te staan blijkt uit het volgende.

In Noorderbreedte '83-2 is verslag gedaan van de problemen rond de tijdelijke opslag van chemisch afval op het terrein van de VAM in Wijster. Een eerste gegadigde voor het gebruiken van zo'n opslagmogelijkheid is de gemeente Roden. Die zit namelijk met een ernstig verontreinigd stuk grond, behorend bij een voormalige verchromerij en verzinkerij Huizing in de maag. Het was de bedoeling dat de grond die volgens wettelijke normen chemisch afval is, afgegraven zou worden en opgeslagen op het VAM-terrein. Op dat moment greep de Stichting Dorpsbelangen Wijster aan de noodrem: men wilde eerst de mogelijke gevaren van zo'n stortplaats overtuigend ondervangen zien. Met behulp van de Chemiewinkel werden bezwaren ingebracht tegen het ontwerp van de afvalstortplaats. Deze kritiek was: er ontbreekt een dege-

Chemisch afval bij Huizing in Nieuw-Roden

Sterk verontreinigde bezinkputten op het terrein van Huizing

Fabrieksterrein Huizing

lijk lekdetectiesysteem onder de berg chemisch afval, er is in het ontwerp gekozen voor een dunner afdekfolie dan in algemene ontwerpen nodig wordt geacht, en ten derde voerde Dorpsbelangen een algemeen bezwaar aan: De opslagplaats heeft op papier een tijdelijk karakter, in afwachting van betere reinigingstechnieken, maar wie garandeert dat het gif eenmaal goed en wel gedeponceerd er niet jaren blijft liggen? Met het oog op deze laatste overweging vindt men in Wijster dat je aan deze stortplaats dezelfde hoge eisen mag stellen als aan een definitieve stort. Is hij één keer vol, dan zullen ze niet snel de grond weer afgraven en reinigen. Overigens kosten de gevraagde extra voorzieningen enkele tonnen meer.

Probleem?

En daar zit 'm dan de kneep voor de milieubeweging in dit geval. Als de stichting Dorpsbelangen doorgaat met het aanvechten van alle voorstellen en vergunningen die moeten gaan leiden tot de afvalstortplaats, dan vertraagt ze de aanleg daarvan geheel. En even onverbidde-lijk blijft de zwaar verontreinigde grond in Nieuw-Roden liggen. Ondertussen is daar nu al vanwege het weglekken van gifstoffen een gevaarlijke situatie aan het ontstaan. Een dilemma dus.

'Helemaal niet,' roept de heer Kornalijslijper van Dorpsbelangen daarop, zwaaiend met het rapport van de chemiewinkel. Geen dilemma, want er zijn installaties ontworpen die 35 ton grond per uur grotendeels ontdoen van cyaniden en zware metalen. Die installaties werken

goed, dus waarom dan de grond in Nieuw-Roden niet ter plekke meteen gereinigd in plaats van voor bijna hetzelfde bedrag een tijdelijke oplossing te treffen, die milieutechnisch nog omstrede is ook?

De heer J. Stellema van de regionale inspectie Volksgezondheid, denkt daar duidelijk anders over. Die reiniging ter plaatse is nu helemaal nog geen alternatief meldt hij, want er is een proef-installatie op kleine schaal in ontwikkeling en voor het verwijderen van zware metalen verkeert de situatie helemaal in een experimentele fase. Volgens de Provinciale Waterstaat Drente moet die tijdelijke opslagplaats er toch komen, want er wachten nog een groeiend aantal andere gevallen van bodemverontreiniging op sanering. In het kader van de aanvraag voor de benodigde vergunningen heeft zij een hoorzitting geregeld waarop de diverse partijen hun voorstellen konden toelichten respectievelijk bezwaren konden ophoesten. Die hoorzitting vond begin september plaats, en leidde tot de beschreven stellingenoorlog.

Momenteel liggen de drie vergunningaanvragen (hinderwet, wet chemische afvalstoffen, wet verontreiniging oppervlaktewater) bij de betreffende instanties, en volhardt de Stichting Dorpsbelangen in haar bezwaren. Worden straks de vergunningen in de aangevraagde vorm afgegeven, dan gaat men in beroep, daarmee de sanering van de Huizing-grond in Nieuw-Roden vertragend. Tenzij natuurlijk de overheid oog krijgt voor de reële alternatieven die intussen geopperd zijn. In zaken als deze moet de milieubeweging goed nadenken over te nemen stappen en af te wegen alternatieven. Blijken de geboden alternatieven zeer haalbaar, dan zou de overheid daar oog voor moeten hebben.